

[Weikop.]

restriktioner for at modvirke en ubegrundet ængstelse for, at priserne skal blive for høje. Det står for mig som noget svært, når vi skal være saglige, at finde nogen saglig grund, der taler for at foreslå en lovgivning svarende til den, der var nødvendig under krigen og under udtalt varemangel.

Jeg tror, enhver vil give mig ret i, at der ingen varemangel er i dag, og så kan man jo spørge, som det ærede medlem hr. Henry Christensen var inde på, om den højtærede handelsminister har givet vægtige grunde for at genoplive krigstidens lovgivning. Det mener jeg på det foreliggende grundlag ikke den højtærede handelsminister har gjort. Tværtimod synes jeg, at han i sin fremsættelsestale har ført bevis for, at der ikke er nogen saglig begrundelse for lovforslagets fremsættelse.

Lad mig pege på det, jeg synes er en afgørende ting i den højtærede ministers fremsættelsestale. Ministeren siger, at lovforslaget er foranlediget af ønsket om at hindre, at omsætningsafgiften og forhøjelsen af landbrugspriserne giver anledning til prisforhøjelser ud over, hvad disse foranstaltninger fører med sig. Ja, det lyder jo klart, men ikke desto mindre foreslår den højtærede minister foranstaltninger, der rammer alle varer og ikke alene detailhandelen, men alle erhverv, og det til trods for at den højtærede minister selv har erkendt ikke at have nogen begrundelse derfor. Den højtærede minister understreger nemlig også klart og tydeligt, at de omtalte prisundersøgelser fra sommeren 1961, som vi fik offentliggjort i efteråret 1961, viser, at prisforhøjelser dengang ikke skyldtes større avancer, men derimod lønstigninger og andre omkostningsstigninger samt afgiftsforhøjelser, og ministeren føjer så til, at der er tilstrækkelig mulighed for at gribe ind over for de urimelige prisstigninger, der måtte skyldes monopoler og aftaler, der begrænser konkurrencen. Så kan man spørge: nærer den højtærede minister en mistanke — det ærede medlem hr. K. B. Andersen har i dag givet udtryk for en vis mistænkliggørelse — om, at erhvervene tager for høje priser? Heller ikke. Herom siger nemlig den højtærede minister, at der efter hans mening ikke er grundlag for at mistænkeliggøre de handlende som erhverv, og dog

føjer han så til, at der jo kan være undtagelser — jeg ved ikke, om han tænkte på termometre. Men undtagelserne er efter den højtærede ministers egne ord heller ikke nogen begrundelse, for, som ministeren siger det: når der er mange virksomheder og varerigelighed — og begge dele har vi jo — er den mest effektive kontrol med prisudviklingen den, som forbrugerne selv udøver ved at holde øje med priser og kvaliteter og ved at skifte handlende, hvis de føler sig misbrugt. Her må jeg henvise til den store annonce, som stod i Berlingske Tidende om priserne fra kooperative foretagender. Brugsforeningerne har jo i øvrigt selv opkastet sig som prisregulator, og hermed er forbrugerne efter min mening — også efter den højtærede ministers opfattelse — fuldt ud beskyttet over for undtagelser. Man er altid i stand til at skifte handlende, man kan altid gå hen et andet sted, hvor man finder priserne mere rigtige.

Så bliver der én ting tilbage. Den højtærede minister mener, at det også er en uholdbar situation. Han taler stadig væk om de handlende, hvis der ikke kan gribes ind. Jeg var lige ved at sige: hvor ved den højtærede minister egentlig det fra, for har handelens, industriens og landbrugets organisationer — ja, jeg kan godt tage brugsforeningerne med — udtalt sig til fordel for maksimalprisens indførelse? Heller ikke det fremgår af den højtærede ministers tale. Min opfattelse er altså, at det er imod forbrugernes interesse at gennemføre maksimalpriser, der jo altid har vist sig at have en tendens til at blive minimalpriser. Jeg vil gerne sige her, at sporene efter min mening skræmmer.

Så er der spørgsmålet om, hvad der tænkes på med retningsgivende priser. Dette er det meget svært at udtale sig om, og det alene fordi den højtærede minister egentlig ikke har sagt noget som helst om de retningsgivende prisers virkning. Jeg forstod det nærmest, som om det var et spørgsmål, man senere skulle drøfte. Alligevel forekommer det mig lidt mærkeligt, at den højtærede minister foreslår noget, som, jeg vil ikke engang sige ikke er undersøgt til bunds, men som der i virkeligheden slet ikke er foretaget nogen undersøgelse af. Man kunne spørge sig selv: er der andre lande, hvor man har sådan noget som retnings-